

ANAYASA MAHKEMESİ KARARI

ESAS SAYISI : 2021/2 (SİYASİ PARTİ MALİ DENETİMİ)

KARAR SAYISI : 2025/13

KARAR TARİHİ : 27/3/2025

R.G.TARİH-SAYI : 4/8/2025-32976

I. MALİ DENETİMİN KONUSU

Cihan Partisinin 2020 yılı kesin hesabının incelenmesidir.

II. İLK İNCELEME

1. Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü hükümleri uyarınca Zühtü ARSLAN, Hasan Tahsin GÖKCAN, Kadir ÖZKAYA, Engin YILDIRIM, Hicabi DURSUN, Muammer TOPAL, M. Emin KUZ, Rıdvan GÜLEÇ, Recai AKYEL, Yusuf Şevki HAKYEMEZ, Yıldız SEFERİNOĞLU, Selahaddin MENTEŞ, Basri BAĞCI, İrfan FİDAN ve Kenan YAŞAR'ın katılımlarıyla 20/7/2022 tarihinde yapılan ilk inceleme toplantısında öncelikle suç duyurusunda bulunulup bulunulmayacağı sorunu görüşülmüştür.

2. 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun 75. maddesinin birinci fıkrasında “Anayasa Mahkemesi, kesinhesaplara ait bilgilerin belgelendirilmesini siyasi partilerden her zaman isteyebilir.” denilmiştir.

3. Diğer yandan Anayasa Mahkemesi İçtüzüğü'nün 51. maddesinin (1) numaralı fıkrasının (a) bendinde siyasi partilerin “*Merkez karar ve yönetim kurullarınca (parti tüzüğünde kesinhesapları onaylama görevi verilen yetkili organlarınca) alınmış parti genel merkezi ve iller örgütleri kesinhesaplarının incelenip kabul edildiğine ve birleştirildiğine ilişkin kararın onaylı örneğini*”, (e) bendinde ise “*Parti genel sekreteri ve genel saymanın imzasını taşıyan yıl sonu kasa mevcudunu gösteren kasa sayım tutanağı ile banka hesaplarına ilişkin olarak banka yetkililerince onaylanmış mutabakat yazılarını...*” Haziran ayı sonuna kadar Anayasa Mahkemesine sunacakları belirtilmektedir.

4. Cihan Partisinin 2020 yılı kesin hesabına ilişkin olarak banka yetkililerince onaylanmış mutabakat yazılarını gönderilmediği tespit edilmiştir.

5. 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendinde 75. madde gereğince yapılan inceleme ve araştırmaları engelleyen ve istenen bilgileri vermeyen parti sorumluları hakkında altı aydan bir yıla kadar hapis ve altmış milyon liradan az olmamak üzere ağır para cezası verileceği hüküm altına alınmıştır. Anılan Kanun'un 75. maddesi hükümlerine aykırı hareket eden parti sorumluları hakkında Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi gereğince gerekli işlemlerin yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulması gerekir.

6. Bu itibarla Cihan Partisinin 2020 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda:

- Genel Merkeze ait kesin hesap cetvelinin sunulmasından dolayı işin esasının incelenmesine,

- Esas incelemenin yapılabilmesi amacıyla banka hesaplarına ilişkin olarak banka yetkililerince onaylanmış mutabakat yazısını ve Genel Merkez kesin hesabının dayanağını oluşturan gelir gider belgeleri ile bu belgelerin kaydedildiği defterleri Sayıştay Başkanlığına göndermesi için Partiye bu kararın tebliğinden itibaren otuz gün süre verilmesine,

- Anayasa Mahkemesine istenen bilgilerin istendiği şekliyle verilmemesi, hesap verilebilir şekilde kayıt ve belge düzeninin oluşturulmaması, hesabın dışında gelir ve gider yapılması, inceleme ve araştırmayı engellemeye yönelik eylemler olduğundan Parti sorumluları hakkında 2820 sayılı Kanun'un 111. maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca yasal işlem yapılması için Ankara Cumhuriyet Başsavcılığına suç duyurusunda bulunulmasına,

OYBİRLİĞİYLE karar verilmiştir.

III. ESASIN İNCELENMESİ

7. Cihan Partisinin Anayasa Mahkemesine verdiği 2020 yılı kesin hesap çizelgeleri ile dayanağını oluşturan defter ve belgeler üzerinde yapılan inceleme sonuçlarını içeren ve Sayıştay Başkanlığınca hazırlanıp Raportör Burak FIRAT tarafından Heyete sunulan esas inceleme raporu, Anayasa'nın 30/3/2011 tarihli ve 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanun ile 22/4/1983 tarihli ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'nun ilgili kuralları, bunların gerekçeleri ve diğer yasama belgeleri okunup incelendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

8. Denetimin maddi öğelerini oluşturan defter ve belgelerden Partinin 2020 yılı gelirler toplamının gelirleri toplamının 2.110,93 TL, giderleri toplamının 2.106,59 TL ve gelecek yıla devreden nakit toplamının 4,34 TL olduğu anlaşılmıştır.

9. Partinin 2020 yılı kesin hesabının gelir ve gider rakamlarının yukarıda açıklanan tutarlardan oluştuğu, bu hâliyle 2020 yılı kesin hesabının doğru, denk ve 2820 sayılı Kanun'a uygun olduğu sonucuna varılmıştır.

A. Gelirlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Gelirleri

10. Partinin Genel Merkez gelirleri toplamı 1.923,93 TL olup bu tutarın 1.850 TL'si aidatlardan oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin geçen yıldan devreden nakit tutarı 73,93 TL'dir.

11. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gelir belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde gelirlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak sağlandığı sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Gelirleri

12. Partinin tek bir il örgütü olup geliri 187 TL'dir. Bunun tamamı üye aidatlarından oluşmaktadır.

B. Giderlerin İncelenmesi

1. Genel Merkez Giderleri

13. Partinin Genel Merkez giderleri toplamı 1.920,90 TL olup bu tutarın tamamı büro ve kira giderlerinden oluşmaktadır. Parti Genel Merkezinin gelecek yıla devreden nakit tutarı 3,03 TL'dir.

14. Parti Genel Merkezinin defter kayıtları ve gider belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde giderlerin 2820 sayılı Kanun'a uygun olarak gerçekleştirildiği sonucuna varılmıştır.

2. İl Örgütleri Giderleri

15. Partinin il örgütünün giderleri toplamı 185,69 TL olup bu tutarın tamamı büro giderlerinden oluşmaktadır. Parti il örgütünün gelecek yıla devreden nakit toplamı 1,31 TL'dir.

C. Parti Mallarının İncelenmesi

16. Partinin 2020 yılı defter ve belgeleri üzerinde yapılan inceleme neticesinde herhangi bir taşınır ve taşınmaz mal ile menkul kıymet ediniminin olmadığı anlaşılmıştır.

IV. SONUÇ

Cihan Partisinin 2020 yılı kesin hesabının incelenmesi sonucunda;

Partinin 2020 yılı kesin hesabında gösterilen 2.110,93 TL gelir ile 2.106,59 TL gider ve 4,34 TL gelecek yıla devreden nakit toplamının eldeki bilgi ve belgelere göre doğru ve 2820 sayılı Siyasi Partiler Kanunu'na uygun olduğuna 27/3/2025 tarihinde OYBİRLİĞİYLE karar verildi.

Başkan
Kadir ÖZKAYA

Başkanvekili
Hasan Tahsin GÖKCAN

Başkanvekili
Basri BAĞCI

Üye
Engin YILDIRIM

Üye
Rıdvan GÜLEÇ

Üye
Recai AKYEL

Üye
Yusuf Şevki HAKYEMEZ

Üye
Yıldız SEFERİNOĞLU

Üye
Selahaddin MENTEŞ

Üye
İrfan FİDAN

Üye
Kenan YAŞAR

Üye
Muhterem İNCE

Üye
Yılmaz AKÇİL

Üye
Ömer ÇINAR

Üye
Metin KIRATLI